

1. tund. Meediamaastik

1. peatükk

EELTÖÖ. Palun võta osalejatega enne kombineeritud õppe sessioonidega liitumist ühendust ja palu neil teha järgmist:

- luua endale kursuse „Very Verified“ konto;
- lugeda kursuse „Very Verified“ kodulehte (link „Kursusest“);
- vastata kodulehel esimesele testi küsimusele.

Tegevus	Aeg	Juhised ja eesmärgid
Sissejuhatus ja soojendus	5 min	<p>Ütle: Tere tulemast kursusele „Very Verified“! Minu nimi on _____ ja ma olen täna teie koolitaja.</p> <p>Palu õpilastel tõsta käsi (kohapeal olles) või kirjutada vestlusesse Y (virtuaalsel kohtumisel), kui nad:</p> <ul style="list-style-type: none">• on tänase päeva jooksul juba märkinud meeldivaks vähemalt ühe sotsiaalmeediapostituse;• on täna kommenteerinud mis tahes sotsiaalmeediapostitust;• on kunagi mõnel veebilehel klõpsanud nuppu „Nõustun“ ilma fingimusi läbi lugemata;• on koolituse algusest alates vaadanud vähemalt ühe korra oma telefoni. <p>Märkused koolitajale. Kui palud inimestel soojenduseks mõtiskleda nende harjumuste üle, suudad koolitajana panna osalejad endaga kohe kaasa mõtlema. Koolitaja võib teha ka pausi ja mõnelt inimeselt küsida, mis platvormil nad nähtud sisu jagasid või mis sotsiaalmeediakanalis tehtud postitus neile meeldis, et inimesed tunneksid end mugavalt ka rääkides.</p>
Video vaatamine	4 min	<p>Ütle: Nüüd, mil oleme soojad, asume tutvuma kursuse „Very Verified“ 1. peatükiga. Õpime tuvastama peamisi info liike, millega kokku puutume, ja ära tundma meie enda meediatarbimisharjumusi. Link: https://youtu.be/PJ_gTsuFitk</p>

Tegevus	Aeg	Juhised ja eesmärgid
Test: Mis eesmärgiga see avaldati?	3 min	Ütle: Meil on palju õppida, kuid enne seda palun teil teha ühe lühikese testi ja öelda, mida arvate selle lühikese artikli väljavõtte ja ajakirjanike rolli kohta. Link: https://veryverified.eu/et/peatukid/1-peatukk/test-mis-eesmargiga-see-avaldati
Video vaatamine	5 min	Ütle: Õpime tundma eri tüüpi sisu ning seda, mille poolest erinevad faktid ja arvamused. Link: https://youtu.be/82R-jnYi6b0
Sisutüüpide nimekirja ülesanne	5 min	Jaga õpilastega sisutüüpide nimekirja. Palu osalejatel töötada 3-liikmelistes rühmades, et tulbad omavahel sobitada, ja analüüsige tulemusi seejärel kogu klassiga.
Test: Fakt või arvamus	3 min	Ütle: Kas oskate teha vahet faktil ja arvamusel? Teeme ühe väikese testi ja saame teada! Link: https://veryverified.eu/et/peatukid/1-peatukk/fakt-voi-arvamus
Test: Miks me jagame?	3 min	Ütle: Nüüd, kus oleme fakti ja arvamuse üksteisest eristanud, võtame ette veel ühe tegevuse ja teeme veel ühe testi, et tutvuda seejärel praktilisemate näpunäidetega. Lase õpilastel artikkel läbi lugeda ja siis vastata kahele küsimusele. Link: https://veryverified.eu/et/peatukid/1-peatukk/test-miks-me-jagame

Tegevus	Aeg	Juhised ja eesmärgid
<p>Tundele sa nimi anna, et tal päitsed pähe panna</p>	<p>7 min</p>	<p>Ütle: Tugevad emotsioonid on viirusliku veebisisu loomise võtmeteguriks. Kui saame sisu peale vihaseks, klõpsame, jagame ja kommenteerime seda rohkem.</p> <p>Küsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Millal nägite viimati oma sotsiaalmeedia voos pealkirja, mis ajas teid nii vihale, et kommenteerisite seda või jagasite seda teistega? • Mis oli pealkirjas sellist, et te nii reageerisite? <p>Ütle: Mõistmaks, kas teiega manipuleeritakse, tulebki esimese sammuna kontrollida, kas lugu muutis teid emotsionaalseks. Kuigi me saame teiste inimeste emotsioonidest aru, ei pruugi me iseenda emotsioonidele alati tähelepanu pöörata. California ülikooli kliinilise psühhiaatria professor dr Dan Siegel usub, et kui teed kindlaks emotsiooni, mida tunned (annad sellele nime – ingl name it), on sul võimalik tekkinud emotsiooni kontrollida (seda taltsutada – ingl tame it). Seda näpunäidet aitab mees pidada loosung „name it to tame it“. Eesti keeles võiks see kõlada „tundele sa nimi anna, et tal päitsed pähe panna“. Emotsiooni taltsutamiseks sellele nime andmine toimub kolme sammuna. Harjutame neid!</p> <p>(Vaadake läbi slaidid 10–12.)</p>

Tegevus	Aeg	Juhised ja eesmärgid
Tarbimispäevik	10 min	<p>Ütle: Milline näeb välja teie tavaline päev? Kas ärkate üles ja kerite kohe oma uudistevoogu? Kas kuulate hommikusöögi ajal või sörkides oma lemmik-podcast'e, vaatate telekat või YouTube'i? Kas ka teie päev lõpeb, telefon käes? Kas loete kunagi paberajakirju ja -ajalehti? Kas olete kunagi mõelnud, kui palju aega kulutate iga päev meedia tarbimisele? Tund või kaks? Kolm? Kaheksa? Loeme need kokku. Ärge unustage ka aega, mille veedate teleka ees samal ajal ka oma uudistevoogu sirvides! Kasutame tulemuste teadasaamiseks seda tööriista ja seejärel arutame nende üle.</p> <p>Pärast selle tegevuse lõpetamist suuna osalejaid arutlema (märkus: võib juhtuda, et jõuate läbi käia ka ainult 2–3 küsimust):</p> <p>Vaadake oma diagrammi! Mis teid üllatab? Kuidas suhtute enda tarbitavasse meediasse? Kas tundub, et teieni jõuab väga palju infot? Kuidas mõjutab see teie võimet hinnata tarbitava info kvaliteeti? Mis harjumused soovite alles jätta ja mida soovite muuta?</p> <p>https://veryverified.eu/et/peatukid/1-peatukk/tarbimispaevik</p>
Digitaalse heaolu ülesanne	3 min	<p>Ütle: Meedial on meie elus tähtis roll, kuid sama tähtis on teha ka pause, et vabastada keha mõne füüsilise tegevuse abil ja lasta mõtted vabaks. Digitaalne heaolu on kontseptsioon, mis kirjeldab püüdu säilitada tehnoloogiaga terve suhe ja lasta kehal mõne minuti jooksul arvutiekraanist või vidinast puhata. Teeme mõne harjutuse, et teil oleks üldiselt hea olla. Istuge toolil sirgelt ja toetage võimaluse korral mõlemad jalad kindlalt maha. Teeme läbi need kolm harjutust.</p>

Tegevus	Aeg	Juhised ja eesmärgid
Kokkuvõte	2 min	<p>Ütle:</p> <p>Kursuse esimeses osas rääkisime eri viisidest, kuidas me meediat kasutame, millised on meie meediatarbimisharjumused, ja isegi sellest, miks ja kui sageli me postitusi teistega jagame. Tutvusime tehnikaga, kus tuleb emotsiooni taltsutamiseks sellele anda nimi. Jätkame selle harjutamist terve kursuse jooksul. Õppisime selgeks ka mõne digitaalset heaolu parandava venituse, mida saate päeva jooksul mis tahes ajal ka ise teha.</p> <p>Palu mõnel õpilasel teistega jagada üht selle koolituse käigus õpitud nippi, mida nad plaanivad oma elus kasutada ka edaspidi.</p> <p>Ütle:</p> <p>Aitäh osalemast ja palju õnne, olete läbinud kursuse 1. peatüki!</p>